

BLINDENWEZEN.

Uit het belangrijke rapport der door het Nederlandsch Oogheekundig Gezelschap aangestelde Commissie ter Bestudeering van vraagstukken het Blindenwezen betreffende klinkt ons thans een ander geluid tegemoet, dan toen ondergeteekende in haar vergadering van 1915 (dit *Tijdschrift* 1915, II, bldz. 1640) de eer had, den collega's oogartsen dringend te verzoeken, toch hun volle aandacht te richten op de noodzaak van de zuiver ophthalmologische indicatie-stelling tot de palliatief-operaties. Reeds 7 jaren te voren vonden W. SNELLEN en ondergeteekende in het Blindeninstituut in de Vossiusstraat in zóó grooten getale patiënten, die nooit aan oogziekte geleden hadden, doch uitsluitend blind waren gebleven als gevolg van een tijdelijk verhoogden hersendruk, ten gevolge van het verzuimen, of te laat verrichten, van een druk-ontlastende operatie (dit *Tijdschrift* 1909, II, bldz. 1113), dat zulk een verzoek gerechtvaardigd scheen. De commissie slaat (bldz. 36) „het nut der decompressieve operaties hoog aan”, mits vroegtijdig toegepast.

De vreugde over dezen stap vooruit, waarvan — gelijk de commissie zelf zegt — „zonder twijfel een vermindering dezer blindheidsoorzaak mag verwacht worden” — kan echter de kritiek niet doen zwijgen, wanneer de commissie meent, dat slechts voor 6 pCt. der geheel-blinden hersenziekte de oorzaak was, terwijl onzerzijds voor minstens vier maal zooveel der blinde kinderen dit op goede gronden werd vermoed. Het is van belang de aandacht er op te richten, dat in 213 ($\frac{1}{7}$ van het totaal aantal in het rapport opgenomen blinden) de diagnose luidde: causa? — Juist onder die groote groep heeft men de gevallen te zoeken, en indertijd werd onzerzijds zoowel met de oogartsen als de huisartsen, die de kinderen gekend hadden, uitvoerige briefwisseling gevoerd. Ook meen ik goede grond te hebben voor de meening, dat bij een dergelijke dieper gaande revisie der gevallen ook de commissie zal vinden, dat men ook „atrophia bulborum” niet zonder meer ter zijde kan schuiven. Een blind oog is eerder vatbaar voor trauma; en een tijdelijke aandoening van het verlengde merg geeft verschillende trophische stoornissen met hun noodlottige gevolgen voor de oogen; en berust familiäre atrophie in bepaalde gevallen niet op verhoogde afscheiding van den liquor cerebrospinalis?

Amsterdam, 7 December 1918.

Dr. L. J. J. MUSKENS.

PRAKTIJKWAARNEMING DOOR GEMOBILISEERDE ARTSEN.

Collega SIKKEL vergeet in zijn opmerkingen over het beschikbaarstellen van gemobiliseerde artsen voor de griepbestrijding een gewichtig feit, waarin echter de groote oorzaak ligt voor de ontstemming onder die artsen. De demobilisatie is begonnen. Zooveel mogelijk mogen officieren naar huis gezonden worden, doch niet de officieren van gezondheid, voor wie zelfs nu het verlof geschorst mag worden ten behoeve van griepbestrijding onder burgers. Na vier jaren van omzwerven en verstoken zijn van huiselijk verkeer, hadden wij hoop eindelijk naar ons gezin terug te keeren en onze eigen belangen te behartigen, maar neen; nu eerst nóg de griep bestrijden onder de burgerij. Daarna zal er misschien weer wat anders te doen zijn! Men vergeet, dat wij gemobiliseerd zijn voor de behandeling der gemobiliseerde militairen en onze tewerkstelling voor andere doeleinden volkomen onwettig is. Het is dan ook niet het werk, waartegen wij protesteeren, doch de volkomen onwettige berooving van onze vrijheid.

Waarom moet ook deze last weer op de schouders der gemobiliseerde artsen gelegd worden, die nu reeds gedurende jaren hun huiselijk leven en vooruitzichten voor de gemeenschap hebben moeten opofferen? Waarom andere Nederlandsche artsen niet, die altijd rustig thuis hebben kunnen zitten: geneeskundige ambtenaren, laboratorium-assistenten, specialisten, enz.? Kunnen dezen niet eens voor een paar weken papieren of praktijk laten rusten om te helpen? Stuurt men trouwens officieren van gezondheid naar huis, dan zullen ook van hen velen zich zeker beschikbaar stellen voor hulpverlening, doch dan vrijwillig. Met de semi-artsen is het nog erger. De dienstplichtigen werden uit hun studie gehaald voor hulpverlening aan Fransche vluchtelingen en